

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 11 0 U 014844 15 Uvp
Banjaluka, 01. marta 2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrk i Edine Čupeljić, članova vijeća, uz učešće zapisničara Margarete Nikić, u upravnom sporu po tužbi tužioca P. R. S., protiv zaključka tužene uprave, broj: ... od 16. jula 2014. godine, u predmetu ukidanja rješenja po pravu nadzora, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 014844 14 U od 18. avgusta 2015. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 01. marta 2018. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijena je kao neosnovana tužba izjavljena protiv uvodno označenog akta tužene, kojim je odbačen zahtjev tužioca za ukidanje po pravu nadzora rješenja Područne jedinice tužene u P., broj: ... od 23. decembra 1999. godine, zbog nepostojanja uslova za vođenje postupka. Tim rješenjem koje je doneseno na osnovu člana 3. Zakona o uknjiženju nekretnina u društvenoj svojini („Službeni list SR BiH“ broj: 28/77), odlučeno je da se na nepokretnostima označenim u tački 1. izreke rješenja do tada posjed AIPK „B.K.“, OOUR „V.“ P., određuje uknjižba posjeda u korist ODP „R.“ P. sa 1/1 dijela (tačka 1. dispozitiva), te da će uknjižbu iz tačke 1. dispozitiva, po pravosnažnosti rješenja izvršiti Područna jedinica tužene u P. (tačka 2.) i da će troškove upravnog postupka određene u iznosu od 100 KM platiti ODPP „R.“ P., u roku od 15 dana (tačka 3. dispozitiva).

U obrazloženju pobijane presude sud prihvata stav tužene da je tužilac propustio rok propisan članom 249. stav 3. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 13/02, 87/07 i 50/10, u daljem tekstu: ZOUP), zbog čega nalazi da je zahtjev pravilno odbačen. Pored toga, navodi da u zahtjevu za ukidanje rješenja po pravu nadzora tužilac nije učinio vjerovatnim postojanje osnova za podnošenje zahtjeva, da je u istom neodređeno navedeno da je ispunjen zakonski uslov iz člana 248. stav 2. ZOUP, da je rješenjem očigledno povrijeđen materijalni zakon, bez navođenja razloga za to. Cijeni da je bez značaja prigovor da u postupku nije utvrđeno kada je kao posjednik na predmetnom zemljištu uknjižen a.d. „R.“ P., odnosno kada je izvršena promjena iz osnovnog državnog poljoprivrednog preduzeća „R.“, u a.d. „R.“ P., jer da je u presudi nižestepenog suda broj: ... od 10. septembra 2007. godine, utvrđeno da je Aneksom na diobni bilans iz 1977. godine, pravni prednik a.d. „V.“ P., dao izričit pristanak za prenos predmetnih nepokretnosti na pravnog prednika a.d. „R.“ P., pa da je dokumentacija za uknjižbu posjeda na a.d. „R.“ P. zakonita. Prigovor tužioca da nije učestvovao u postupku donošenja rješenja iz 1999. godine,

uz ispunjenje ostalih zakonskih uslova, da je razlog za ponavljanje postupka u smislu člana 234. tačka 9. ZOUP.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tužilac osporava njenu zakonitost, zbog povrede Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske” broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), ZOUP i povrede materijalnog zakona. Navodi da je u katastarskom operatu provedeno rješenje od 1999. godine, a da nije postalo konačno i pravosnažno. Ističe da za posjednika a.d. „R.“ P. prvostepeni organ nema tačnih podataka, jer da nije evidentirana stavka u katastarskom operatu kada je izvršena promjena iz Osnovnog državnog poljoprivrednog preduzeća „R.“, u a.d. „R.“ P.. Prigovara da je rješenje od 1999. godine doneseno bez učešća tužioca u postupku i da mu nije dostavljeno, pa da je dana 03. juna 2013. godine podnio žalbu o kojoj nije odlučeno. Kako se iz rješenja jasno vidi da je dostavljeno samo ODPP „R.“ P., ODPP „V.“ i Katastru P., da se postavlja pitanje kako je postalo končano i kada, jer da tačan datum nije naveden u osporenom aktu. Odredbama Zakona o održavanju premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 19/96 i 15/10), da je propisano šta može biti osnov za upis posjeda, a da Aneks na diobni bilans iz 1977. godine, na osnovu kojeg je izvršen upis posjeda u korist a.d. „R.“ P. u katastarskom operatu, nije mogao biti osnov za upis posjeda. Naknadno je tužilac ovom sudu dostavio podnesak od 28. septembra 2016. godine i u prilogu istog presudu Okružnog privrednog suda u Banjaluci, broj: ... od 10. novembra 2014. godine, kojom je utvrđeno da je Aneks na diobni bilans od 11. aprila 1976. godine, zaključen dana 11. aprila 1977. godine, apsolutno ništav pravni posao i da ne proizvodi pravno dejstvo, s napomenom da je isti pored ostalog, bio osnov za donošenje rješenja od 1999. godine i presudu Višeg privrednog suda u Banjaluci, broj: ... od 11. marta 2015. godine, kojom je potvrđena navedena presuda.

Tužena u odgovoru na zahtjev ostaje kod navoda iz obrazloženja osporenog akta i ističe da je isti bio predmet ocjene pobijane presude.

Zainteresovano lice a.d. „R.“ P., putem punomoćnika Z. B. i B. D. B., advokata iz B., u odgovoru na zahtjev isti osporava i navodi da je pobijana presuda pravilna i zakonita, jer da je sud dao iscrpne i valjane razloge za odbijanje tužbe, zbog čega predlaže da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev i odgovore na zahtjev, te pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Osporenim aktom je odbačen zahtjev tužioca za ukidanje rješenja od 1999. godine po pravu nadzora, zbog nepostojanje uslova za vođenje postupka. Obrazložen je razlozima da je rješenje doneseno 23. decembra 1999. godine i da je dostavljeno strankama u postupku, te da je prema stanju spisa konačno i pravosnažno. Postalo je konačno 1999. godine, a da je zahtjev za ukidanje po pravu nadzora podnesen 2013. godine, po proteku roka od jedne godine, pa kako nije podnesen u roku iz člana 249. stav 3., u vezi sa članom 248. stav 2. ZOUP, da nema uslova za pokretanje postupka, u smislu člana 113. istog zakona. Sud je u pobijanoj presudi prihvatio valjanim razloge iz obrazloženja osporenog akta i ocijenio je da isti opravdavaju odluku iz dispozitiva, a da tužbeni prigovori nisu osnovani, pa je tužbu odbio kao neosnovanu primjenom člana 31. stav 1. i 2. ZUS.

Pobijanom presudom je pravilno odbijena tužba kao neosnovana.

Ukidanje rješenja po pravu nadzora je vanredno pravno sredstvo propisano članom 248. stav 2. ZOUP, prema kojem se rješenje koje je konačno u upravnom postupku može ukinuti po pravu nadzora ako je njime očigledno povrijeđen materijalni zakon. U upravnim stvarima u kojima učestvuju dvije ili više stranaka sa suprotnim interesima, rješenje se može ukinuti samo po pristanku zainteresovanih stranaka.

Po osnovu odredbe člana 248. stav 2. ZOUP rješenje se može ukinuti u roku koji je propisan odredbom člana 249. stav 3. istog zakona, a to je rok od jedne godine od dana kada je rješenje postalo konačno u upravnom postupku.

Imajući u vidu navedeno zakonsko određenje, tužena je ispravno postupila kada je prije upuštanja u ocjenu ispunjenosti uslova za ukidanje rješenja propisanih članom 248. stav 2. ZOUP, ispitala da li su u predmetnom slučaju ispunjeni procesni uslovi za ukidanje rješenja po pravu nadzora propisani članom 249. stav 3. istog zakona, s obzirom na propisani jednogodišnji rok koji počinje teći od dana konačnosti rješenja.

Prema ocjeni ovog suda neosnovan je prigovor tužioca da rješenje od 1999. godine nije konačno, jer to ne proizlazi iz stanja spisa. U istom se zatiče rješenje čije ukidanje tužilac traži, iz kojeg se vidi da su u postupku koji je okončan donošenjem tog rješenja kao stranke u postupku učestvovali ODPP „R.“ P. i ODPP „V.“ P., te dokazi o uručenju rješenja strankama u postupku. Iz priložene povratnice proizlazi da je rješenje ODPP „R.“ P. primilo dana 24. decembra 1999. godine, a iz dostavnice se vidi da je rješenje a.d. „V.“ P., pravnom sljedniku ODPP „V.“ P., dostavljeno dana 12. aprila 2006. godine. Prema tome, očigledno je da je rješenje od 1999. godine postalo konačno i da je do podnošenja zahtjeva za ukidanje po pravu nadzora 2013. godine, proteklo više od jedne godine od dana kada je rješenje postalo konačno u upravnom postupku.

Tužilac nije učestvovao u ranijem postupku u svojstvu stranke, što i sam u zahtjevu ističe, ali to nije smetnja da rješenje od 1999. godine postane konačno, jer za nastupanje konačnosti tog rješenja nije bio uslov da se rješenje dostavi tužiocu.

Okolnost da tužilac nije učestvovao u postupku u kojem je doneseno rješenje iz 1999. godine, može biti osnov za zahtjev za ponavljanje postupka u smislu člana 234. tačka 9. ZOUP, kako je i navedeno u obrazloženju pobijane presude, ali ne može biti od uticaja na pravilnost odlučivanja u ovom postupku iz razloga što se po pravu nadzora ne može ukinuti konačno rješenje zbog nepravilnosti koje se odnose na pravila postupka, jer se te nepravilnosti u rješavanju upravne stvari ne mogu podvesti pod pojam i značenje riječi: „očigledno povrijeđen materijalni zakon“, iz člana 248. stav 2. ZOUP.

Bez uticaja su na pravilnost presude prigovori tužioca koji se odnose na nepravilnosti u utvrđivanju činjeničnog stanja, iz razloga što nepravilno utvrđeno činjenično stanje, kao i nepravilna ocjena dokaza, ne može biti razlog za ukidanje rješenja po pravu nadzora, jer nadležni organ prilikom ocjene da li je u rješavanju upravne stvari došlo do povrede materijalnog propisa prema kojem je upravna stvar riješena, ne preispituje činjenično stanje na koje je primijenjen materijalni propis. Ono ostaje onakvo kakvo je u postupku utvrđeno.

S obzirom da je u postupku utvrđeno da je tužilac propustio da u propisanom roku iz člana 249. stav 3. ZOUP podnese zahtjev i ovaj sud nalazi da je pravilno osporenim aktom zahtjev odbačen, jer nisu ispunjeni procesni uslovi za vođenje postupka.

Imajući u vidu da prigovori iz zahtjeva nisu uticali na drugačije odlučivanje u ovom upravnom predmetu, ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi njene nezakonitosti iz člana 35. stav 2. ZUS, zbog čega se na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona zahtjev za vanredno preispitivanje presude odbija.

Zapisničar
Margareta Nikić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić